

INHOUDSTAFEL

De gemeentelijke en provinciale belastingbevoegdheid 1

Afdeling 1.

De oorsprong van de fiscale autonomie 3

- § 1. De grondwettelijke fiscale autonomie 3
- § 2. De fiscale bevoegdheid van bovengemeentelijke besturen 9
- § 3. De door de wet toegekende fiscale bevoegdheden 9
- § 4. De grondwettelijke retributiebevoegdheid 10

Afdeling 2.

Het begrip “belastingen” en de verschillende soorten heffingen 13

- § 1. Het rechtsbegrip belastingen 13
- § 2. Beperkingen inherent aan het rechtsbegrip belastingen 14
 - A. De staatsgoederen zijn vrijgesteld van gemeentebelastingen 14
 - B. De vereiste van een financiële behoefte 14
 - C. De vereiste van een fiscaal doel 15
 - D. Geen belastingen omwille van overheidsprestaties die een individueel voordeel opleveren? 20
- § 3. De verschillende soorten heffingen 22
 - A. De opcentiemen 22
 - B. De contant- en kohierbelastingen 24
 - C. De directe en de indirecte belastingen 25
 - D. De personele belastingen en de zakelijke belastingen 26
 - E. De aandeel- en de omslagbelastingen 26
 - F. De met het patent gelijkgestelde belastingen 27
 - G. De verhaalbelastingen 27
 - H. De octrooibelastingen 29
 - I. De retributies 30

Afdeling 3.

De grondwettelijke bevoegdheidsbeperkingen 35

- § 1. Het gelijkheidsbeginsel 35
 - A. Het fiscaal gelijkheidsbeginsel 35
 - B. Objectief 39
 - C. Kennelijk en redelijkerwijze relevant 39
 - D. Aard en doel van de belasting 41
 - E. Veruiterlijking van doel en rechtvaardiging van de belasting en van de differentiaties 42
 - 1. Wel materiële maar geen formele motiveringsplicht 42
 - 2. Juistheid argumentatie 43

3. Vorm en plaats van motivering	45
F. Gelijk behandelen van wezenlijk verschillende toestanden	48
G. Andere criteria	49
1. De wettigheid van doel en onderscheidingscriterium	49
2. Het evenredigheidsbeginsel, het vergelijkbaarheidsbeginsel en de toetsing van de gevolgen van de maatregel	49
H. Gelijkheid en verschillende bestanddelen belastingreglement	51
§ 2. Het territorialiteitsbeginsel	55
§ 3. Het fiscaal legaliteitsbeginsel	57
A. De gevolgen van het fiscaal legaliteitsbeginsel	57
B. De wet bepaalt de uitzonderingen waarvan de noodzakelijkheid blijkt	61
Afdeling 4.	
De wettelijke bevoegdheidsbeperkingen	62
§ 1. Het niet-retroactiviteitsbeginsel	62
A. Toepasbaarheid van het retroactiviteitsverbod	62
B. Draagwijdte van het retroactiviteitsverbod	66
1. Het tijdstip van inwerkingtreding van een norm	66
2. De voltrekking van het belastbaar feit	68
3. Relativering van de niet-retroactiviteit <i>in fiscalibus</i> : de aangewende berekeningsbasis en de vrije keuze van het belastbaar feit	72
C. Retroactiviteitsverbod en formeel fiscaalrechtelijke bepalingen	73
§ 2. Het eenjarigheidsbeginsel	74
A. Fiscaal of begrotingstechnisch eenjarigheidsbeginsel	74
B. Andere gevolgen van het eenjarigheidsbeginsel	76
§ 3. De fiscale bevoegdheidsbeperking in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen	78
A. Verbod inzake belastingen op het inkomen	78
1. Algemeen	78
2. Draagwijdte van de verbodsbepaling	80
3. Grondslag of bedrag van deze belasting	83
4. Draagwijdte van de uitzonderingsbepaling	86
B. Belastingen op het vee	92
C. Aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting	92
§ 4. De fiscale bevoegdheidsbeperking in het Wetboek van de met de Inkomstenbelastingen Gelijkgestelde Belastingen	96
A. Verbod inzake de verkeersbelasting	96
B. Verbod inzake de belasting op spelen en weddenschappen	99
C. Verbod inzake de belasting op automatische ontspanningstoestellen	100
D. Verbod inzake de belasting op inverkeerstelling	100
§ 5. Het verbod op octrooibelastingen	100

A. Algemeen	100
B. Het wederinstellingsverbod: octrooien en andere indirecte belastingen	102
C. Het wederinstellingsverbod: octrooien en directe belastingen op professionele activiteiten	104
§ 6. Andere wettelijke verbodsbepalingen	107
§ 7. De wettelijk gereguleerde belastingen	108
A. Bezoldigd personenvervoer	109
B. De belasting op onbebouwde percelen en gronden, alias "activeringsheffing"	111
C. De leegstandsbelasting	116
1. Gebouwen en woningen	116
2. Bedrijfsruimten	118
D. Lage-emissiezones	118
§ 8. De subjectgerichte bevoegdheidsbeperkingen	118
§ 9. Beperkingen door Europese en supranationale normen	122
§ 10. Beperkingen door gemeenschappen en gewesten?	124
A. Beperkingsbevoegdheid	124
B. Beperkingen van de lokale belastingbevoegdheid	128
Afdeling 5.	
De beperkingen als gevolg van algemene rechtsbeginselen	134
§ 1. Algemeen	134
§ 2. Beginselen van behoorlijke regelgeving	134
A. Duidelijke doelstelling	135
B. Juiste en bevoegde orgaan	136
C. Het uitvoerbaarheidsbeginsel	138
D. Het rechtszekerheidsbeginsel	138
E. Het evenredigheidsbeginsel	139
F. Het gelijkheidsbeginsel	141
G. Het beginsel van de (interne) economische en monetaire unie	141
H. Het non bis in idem-beginsel	142
§ 3. Beginselen van behoorlijk bestuur	145
Afdeling 6.	
De beperkingen als gevolg van het administratief toezicht	148
§ 1. De organisatie en de uitoefening van het bestuurlijk toezicht in Vlaanderen	148
§ 2. Het administratief toezicht in Brussel en Wallonië	152
Afdeling 7.	
Het formeel fiscaal recht bij gemeente- en provinciebelastingen	154
§ 1. Algemeen: de normatieve bevoegdheid m.b.t. het formeel fiscaal recht	154

§ 2. De aangifte	156
§ 3. De onderzoeksbevoegdheden	158
§ 4. De bewijsmiddelen	162
§ 5. De ambtshalve aanslag	164
§ 6. De aanslagprocedure	168
A. Contantbelastingen	168
B. De kohierbelasting	169
1. Algemeen	169
2. Aanslagtermijnen	172
3. Subsidiaire en nieuwe aanslag	173
§ 7. De sancties	176
§ 8. De inningsprocedure	178
A. Verwijzingsbepaling	178
B. De rechtsgeldigheid van “eigen waarborgen”	179
§ 9. De geschillenprocedure	181
A. Algemeen	181
B. De wet van 24 december 1996 en de Code de la démocratie locale et de la décentralisation	182
C. Het Vlaams decreet van 30 mei 2008 en de Brusselse ordonnantie van 3 april 2014	185
D. De ambtshalve ontheffing	188
E. Beroep en cassatie	189
§ 10. Het annulatieberoep bij de Raad van State	190
Afdeling 8.	
Overzicht van de voornaamste gemeentebelastingen	192
§ 1. De belasting op tweede verblijven	192
A. Algemeen	192
B. Motivering	193
C. Belastbaar feit	193
D. Belastingplichtige	194
E. Grondslag en tarief	195
F. Vrijstellingen	195
G. Formeel fiscaal recht	195
H. Recente rechtspraak	195
§ 2. Activeringsheffing	199
A. Algemeen	199
B. Motivering	200
C. Belastbaar feit	200
D. Belastingplichtige	201
E. Grondslag en tarief	201
F. Vrijstellingen	201
G. Recente rechtspraak	202
§ 3. De belasting op leegstaande woningen of gebouwen	202

A. Algemeen	202
B. Motivering	205
C. Belastbaar feit	205
D. Belastingplichtige	206
E. Grondslag en tarief	206
F. Vrijstellingen	207
G. Recente rechtspraak	207
§ 4. De belasting op verwaarloosde gebouwen of woningen	210
A. Algemeen	210
B. Motivering	210
C. Belastbaar feit	211
D. Belastingplichtige	211
E. Grondslag en tarief	211
F. Vrijstellingen	211
G. Recente rechtspraak	212
§ 5. De belasting op ongeschikt of onbewoonbaar verklaarde woningen	212
A. Algemeen	212
B. Motivering	214
C. Belastbaar feit en begrippen	215
D. Belastingplichtige	216
E. Grondslag en tarief	216
F. Vrijstellingen	217
G. Opname in een schrapping uit inventaris	218
H. Recente rechtspraak	219
§ 6. De belasting op leegstaande en of verwaarloosde bedrijfsruimten	220
A. Algemeen	220
B. Motivering	220
C. Belastbaar feit en begrippen	221
D. Belastingplichtige	222
E. Grondslag en tarief	222
F. Vrijstellingen en opschortingen	223
G. Opname in en schrapping uit de inventaris	225
H. Recente rechtspraak	226
§ 7. De belasting op drijfkraft	227
A. Algemeen	227
B. Motivering	228
C. Belastbaar feit	228
D. Belastingplichtige	228
E. Grondslag en tarief	229
F. Vrijstellingen	229
G. Formeel fiscaal recht	230
H. Recente rechtspraak	230
§ 8. De belasting op economische activiteiten door rechtspersonen	231
A. Algemeen	231

B. Motivering	231
C. Belastbaar feit	232
D. Belastingplichtige	232
E. Grondslag en tarief	232
F. Vrijstellingen	232
G. Formeel fiscaal recht	233
H. Recente rechtspraak	233
§ 9. De belasting op de verspreiding van niet-geadresseerd drukwerk	234
A. Algemeen	234
B. Motivering	234
C. Belastbaar feit	234
D. Belastingplichtige	235
E. Grondslag en tarief	235
F. Vrijstellingen	235
G. Formeel fiscaal recht	236
H. Recente rechtspraak	236
§ 10. De belasting op masten en pylonen	237
A. Algemeen	237
B. Motivering	238
C. Belastbaar feit	238
D. Belastingplichtige	238
E. Grondslag en tarief	238
F. Vrijstellingen	238
G. Formeel fiscaal recht	239
H. Recente rechtspraak	239
§ 11. De belasting op toeristische logies	240
A. Algemeen	240
B. Motivering	241
C. Belastbaar feit	241
D. Belastingplichtige	242
E. Grondslag en tarief	242
F. Vrijstellingen	242
G. Formeel fiscaal recht	242
H. Recente rechtspraak	243
§ 12. De belasting op vertoningen en vermakelijkheden	244
A. Algemeen	244
B. Motivering	245
C. Belastbaar feit	245
D. Belastingplichtige	245
E. Grondslag en tarief	245
F. Vrijstellingen	246
G. Formeel fiscaal recht	246
H. Recente rechtspraak	246

§ 13. De retributie op het individueel bezoldigd personenvervoer en diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder	248
A. Algemeen	248
B. Motivering	250
C. Belastbaar feit	250
D. Belastingplichtige	251
E. Grondslag en tarief	251
F. Vrijstellingen	251
§ 14. De belasting op het ontbreken van parkeerplaatsen	251
A. Algemeen	251
B. Motivering	252
C. Belastbaar feit	252
D. Belastingplichtige	253
E. Grondslag en tarief	253
F. Vrijstellingen	253
G. Formeel fiscaal recht	254
H. Recente rechtspraak	254
§ 15. De belasting op nacht- en telefoonwinkels	257
A. Algemeen	257
B. Motivering	258
C. Belastbaar feit	258
D. Belastingplichtige	258
E. Grondslag en tarief	258
F. Vrijstellingen	259
G. Formeel fiscaal recht	259
H. Recente rechtspraak	259
§ 16. De belasting op het ophalen en verwerken van huisvuil	259
A. Algemeen	259
B. Motivering	260
C. Belastbaar feit	260
D. Belastingplichtige	260
E. Grondslag en tarief	261
F. Vrijstellingen	261
G. Formeel fiscaal recht	261
§ 17. De algemene gemeentebelasting en de algemene provinciebelasting	261
A. Algemeen	261
B. Motivering	262
C. Belastbaar feit	262
D. Belastingplichtige	262
E. Grondslag en tarief	262
F. Vrijstellingen	263
G. Formeel fiscaal recht	263
H. Recente rechtspraak	263
§ 18. De milieubelasting	264

A. Algemeen	264
B. Motivering	264
C. Belastbaar feit	264
D. Belastingplichtige	265
E. Grondslag en tarief	265
F. Vrijstellingen	265
G. Formeel fiscaal recht	265
§ 19. De heffing op het parkeren	265
A. Algemeen	265
B. Motivering	266
C. Belastbaar feit	266
D. Belastingplichtige	266
E. Grondslag en tarief	266
F. Vrijstellingen	267
G. Formeel fiscaal recht	267
H. Recente rechtspraak	267
§ 20. De heffing op de afgifte van administratieve documenten	268
A. Algemeen	268
B. Motivering	268
C. Belastbaar feit	268
D. Belastingplichtige	268
E. Grondslag en tarief	269
F. Vrijstellingen	269
G. Formeel fiscaal recht	270
H. Recente rechtspraak	270
§ 21. De belasting op het bouwen	270
A. Algemeen	270
B. Motivering	271
C. Belastbaar feit	271
D. Belastingplichtige	272
E. Grondslag en tarief	272
F. Vrijstellingen	272
G. Formeel fiscaal recht	272
H. Recente rechtspraak	273
§ 22. De belasting op bankinstellingen	274
A. Algemeen	274
B. Motivering	274
C. Belastbaar feit	274
D. Belastingplichtige	275
E. Grondslag en tarief	275
F. Vrijstellingen	275
G. Formeel fiscaal recht	275
§ 23. De heffing op lage-emissiezones	275
A. Algemeen	275

B. Motivering	276
C. Belastbaar feit	277
D. Belastingplichtige	278
E. Grondslag en tarief	278
F. Formeel fiscaal recht	279
G. Recente rechtspraak	280
Afdeling 9.	
Geselecteerde rechtspraak lokale belastingen 2018-2020	282